

ROZPACZYĆ (10) *vb pf*

rof- (9), roz- (1).

o jasne; w *inf* -pa-; w pozostałych formach -pa- (4), -pã- (2); -pã- *MurzHist*; -pa-:-pã- *SkarŻyw* (1:1).

inf rozpaczyć (4). ◇ *praet* 3 *sg m* rozpaczył (1). ◇ 3 *pl m pers* rozpaczyli (1). ◇ *con* 3 *pl m pers* by rozpaczyli (1). ◇ *part praet act* rozpaczywszy (3).

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde XVI* (jeden z niżej notowanych przykładów błędnie: rozpaczać) – *XVII w.*

Zwątpić w ratunek, utracić ostatnią nadzieję (10) : [jeden rycérz [...] gdy go oskárżono o złé włódárstwo/ Célarz go przyzwał: á on rospáczywšy/ tylko wypił łoku ługowégo [...] y nátychmiał fkónał *UrządowHerb* 253a.]

rozpaczyć do kogo [= *przed kim*] (1): Wiem że ludzie fláchetni są zówždy miłóćiwi. A przetoż do twej miłóći nie chcę rospáczyć *HistRzym* 24v.

a. teol. *Zwątpić w miłosierdzie Boże, we własne zbawienie* (9) : Iuż nic nie wierzę/ nienadźiewám się niczego/ wšyftkem nádzieie vtraćił/ Iełtem potępion iako Kain i Iudálz ktorzy wšelką nádzieię i wfanié miłóšierdzia Bożego odrzuciwšy/ rospáczyli *MurzHist* F3v.

rozpaczyć w czym (5): Czemuś śmiálá rospáczyć w dobroći Bożey? *SkarŻyw* [237], 500. *Cf* »rozpaczyć w miłosierdziu Bożym«.

W przeciwstawieniu: »rozpaczyć ... chwycić się nadzieje« (1): Przelękl lię sądow Bożych y frogóći. Nie rospáczył/ ále lię chwycił nádzieie o nieprzebránym miłóšierdziu Bożym. *SkarKaz* 349b.

Zwroty: »rozpaczyć w miłosierdziu Bożym« [*szyk zmienny*] (3): ktore [*siostry Krysta i Kalista*] będąc pirwey Chrześciánki/ ná mękach wielkich/ iego lię Máiełtatu záprzáły/ y vbogácone od przełożonych pogánłkich/ żyły iuż iáko Pogánki/ rospáczywšy w miłóšierdziu Bożym. *SkarŻyw* 125, 125, 172.

»rozpaczyć sobie« [*szyk zmienny*] (2): A także [*Judasz*] porzuciwšy ony pieniądze łrebrné w kófciele/ rospáczywšy łobie łfedlij obiełil sie/ a w tym wiécýy zgrzełłyl niźli pirwéy. *OpecŻyw* 118, 96.

Formacja współrdzenna: rozpaczać.

Cf **ROZPACZENIE, ROZPACZONY**